KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. december 1974

om en procedure i henhold til artikel 85 i EØF-traktaten (IV/26.603 — RANK/ SOPELEM)

(De engelske og franske tekster er de eneste autentiske)

(75/76/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 85,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962 (1), særlig artiklerne 4, 6 og 8,

under henvisning til den anmeldelse, som »Société d'optique, précision, électronique et mécanique (SOPELEM)«, Paris, i medfør af artikel 4 i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962 (1) indgav den 9. februar 1968, 30. december 1968 og 11. oktober 1971 af fire kontrakter, som det indgik henholdsvis den 1. september 1967, 17. december 1968 og 1. august 1971 med Rank Precision Industries Ltd. (RANK)«, London,

under henvisning til meddelelse til Kommissionen den 20. december 1973 af de ændringer, som parterne har foretaget i deres aftale, i form af en ny kontrakt, som trådte i kraft den 1. december 1973, og som ophæver og træder i stedet for de fire foregående,

under henvisning til offentliggørelse af denne anmeldelses indhold i hovedtræk, i medfør af artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17 i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 94 af 10. august 1974,

under henvisning til udtalelse fra Det rådgivende udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, indhentet i overensstemmelse med artikel 10 i forordning nr. 17, den 14. november 1974, og

ud fra følgende betragtninger:

I

1. De af aftalen omhandlede produkter er objektiver eller indstillingsanordninger til objektiver til film og til fjernsynskameraer, som konstrueres og fremstilles af de to parter, og hvortil de har eller vil få industriel ejendomsret sammen eller hver for sig alt efter omstændighederne;

2. den ordning, der indføres ved denne aftale, tilsigter at fastlægge grundlaget for et snævert samarbejde mellem de to parter med hensyn til forskning og udvikling, industriel fremstilling og forhandling af de pågældende varer; der er i den affattelse af aftalen, der for øjeblikket er i kraft, følgende væsentlige bestemmelser:

A. Forskning, udvikling og fremstilling

a) Parterne samordner deres virksomhed ved en stadig kontakt mellem deres personale; de fordeler efter fælles aftale forsknings- og udviklingsprogrammerne såvel som projekterne vedrørende industriel fremstilling i overensstemmelse med deres kvalifikationer; selv efter aftalens ophør gør de, hvad de kan, for at hemmeligholde de oplysninger, der er udvekslet i denne anledning;

b) for de »fælles produkter«, dvs. produkter, der er et resultat af udviklingsarbejde, hvortil de to parter begge har ydet et væsentligt bidrag, udtages der »fælles patenter«; anmeldelse og opretholdelse af patenter (navnlig ved sagsanlæg i anledning af patentindgreb) sker efter fælles aftale og i de to selskabers navn, og udgifterne herved deles ligeligt; hver part har ret til for egen regning, men i begge selskabers navn, at anmelde og beskytte et af disse fælles patenter i lande, som det måtte have valgt ensidigt, fordi den anden part ikke havde nogen interesse for markedet i disse lande; ved aftalens ophør vil begge parter frit kunne benytte alle de fælles patenter; det vil kunne tillades tredjemand efter forudgående aftale mellem RANK og SOPELEM at fremstille fælles produkter;

c) begge parter fortsætter sideløbende deres eget arbejde med forskning, udvikling og fremstilling inden for det samme område; de patentanmeldelser, som dette giver anledning til, sker i den ene parts navn, og han sikrer selv opretholdelsen af patentet; disse patenter kan gøres til genstand for fabrikationslicenser, evt. mod en afgift, eller for salg fra den ene part til den anden på de i den pågældende aftale fastsatte betingelser;

(1) EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.

d) hver part kan for den anden parts regning udføre et særligt forsknings- og udviklingsarbejde mod vederlag ; begge parter kan frit sideløbende udføre forsknings- og udviklingsarbejder sammen med tredjemand eller for tredjemands regning med det forbehold, at fortrolige oplysninger, der er modtaget fra den anden part, skal hemmeligholdes over for tredjemand ;

B. **Forhandling**

a) De to parter tilbyder samtidigt alle fælles produkter, såvel som deres egne produkter — som eksisterede før aftalen eller efter denne — der er opregnet i deres aftale uden at denne opregning er udtømmende ; i aftalen skelnes med henblik herpå mellem »SOPELEM-produkter« (dvs. produkter, hvortil rettighederne udelukkende tilhører SOPELEM og som markedsføres af de to parter under varemærket MONITAL, der er skabt i dette øjemed og som udelukkende tilhører RANK) »RANK-produkter« (produkter hvortil rettighederne udelukkende tilhører RANK og som markedsføres under dette selskabs varemærke VAROTAL) og endelig »fælles produkter« (der markedsføres under varemærkerne MONITAL eller VAROTAL eller ethvert varemærke, der kan opnås enighed om, alt efter om SOPELEM eller RANK, står for deres industrielle fremstilling) ; i praksis sælger RANK MONITAL-produkter med en passende angivelse af, at de er konstrueret eller fremstillet af SOPELEM, og i alle tilfælde angiver hver part på de produkter, som han fremstiller, deres oprindelse ; når aftalen udløber vil SOPELEM kunne købe varemærket MONITAL til en rimelig pris, således at RANK dog skal have en frist på to år, inden det fuldstændig ophører med at benytte det ;

b) forholdet mellem de to parter er som køber til sælger ; begge kan frit gøre brug af underforhandlere, ligesom de frit kan fastsætte deres priser og betingelser for salg og videresalg ; så længe aftalen løber, vil der dog systematisk blive udvekslet information om markedet, lagerbeholdninger, salgsprognoser, således at produktionen kan tilpasses efterspørgselen ; de skal begge yde alle kunderne inden for deres område den samme kundeservice vederlagsfrit eller mod betaling — alt efter omstændighederne — på samme betingelser, og endog selv om det drejer sig om et produkt, der oprindeligt er solgt af den anden ;

c) SOPELEM anerkendes som eneforhandler af MONITAL-produkterne i fællesmarkedslandene (med undtagelse af Danmark, Irland og Det forenede Kongerige) og i 21 tredjelande, såvel som af VAROTAL-produkterne i Frankrig og seks afrikanske tredjelande ; RANK anerkendes som eneforhandler af MONITAL-produkterne i Danmark, Irland, Det forenede Kongerige og i den øvrige del af verden (med undtagelse af Nordamerika, Brasilien, Kina og COMECON-landene, hvor de to parter sælger frit) såvel som af VAROTAL-produkterne i fællesmarkedslandene (undtagen Frankrig) og i den øvrige verden (undtagen de samme seks afrikanske lande) ;

d) begge parter er forpligtede til ikke at oprette lagre og til ikke at fremme salget af MONITAL- og VAROTAL-produkter i de lande, hvor den anden er blevet anerkendt som eneforhandler ; begge er forpligtede til at overdrage den anden enhver prisforespørgsel eller enhver ordre, der kommer fra tredjelande, hvor den anden part er eneforhandler, eller som er bestemt til levering i disse tredjelande ; når det drejer sig om fællesmarkedslande kan begge frit udføre ordrer, som de ikke måtte have opnået direkte, og som kommer fra eller er bestemt til et land, hvor den anden er eneforhandler ; dette til priser og på betingelser, der svarer til dem, som denne part anvender på sit eget marked ; i sådanne tilfælde betaler den eksporterende part den anden part en provision, der nøje er begrænset til godtgørelse af de reelle udgifter til den vederlagsfri kundeservice, som denne sidstnævnte rent faktisk har ydet inden for sit område ;

3. I løbet af undersøgelsen er der indhentet følgende væsentlige oplysninger af betydning for bedømmelsen :

a) de af aftalen omfattende produkter er teknisk højt udviklede specialprodukter, og deres tekniske egenskaber samt prisen på dem er afgørende for salget ; fremstillingsomkostningerne afhænger især af en højt kvalificeret arbejdskraft, som er beskæftiget med konstruktionsberegning, kontrol og færdiggørelse ; disse produkter tilbydes i almindelighed direkte af producenten eller af hans forhandlernet, i almindelighed til fabrikanter af film- eller fjernsynsapparater, som er klar over, hvilke store producenter, der findes på deres marked, og hvilke egenskaber, deres produkter har ; selv om man inden for fællesmarkedet kan nævne fyrretyve fabrikanter af optiske artikler til fotografiapparater, filmapparater og fjernsyn, er der relativt få store producenter, som driver virksomhed inden for den meget specialiserede sektor for de pågældende varer, men konkurrencen er mellem dem aktiv ; de største producenter er :

— i Frankrig, Angénieux og SOPELEM ;

— i Det forenede Kongerige, RANK ;

— i Tyskland, Schneider og Zeiss ;

— på verdensmarkedet, CANON og NIKON (Japan) og et antal store amerikanske selskaber ;

disse produkter er desuden i første række bestemt til en kundekreds, som selv er specialiseret : kamerafabrikanter ; da der ikke findes noget mellemlig-

gende afsætningsled, er denne kundekreds med hensyn til forsyninger i direkte kontakt med fabrikanterne selv eller deres salgsnet ; denne efterspørgselsstruktur anbringer køberne i en særlig gunstig stilling over for RANK og SOPELEM og deres konkurrenter med hensyn til valg og forhandlinger ved deres indkøb ;

RANK's og SOPELEM's salg udgør tilsammen ca. 20 % af markedet for de pågældende produkter på fællesmarkedets område ;

b) SOPELEM har traditionelt et stort forskningspotentiel, og da det tilstræber at fremstille produkter af høj kvalitet, råder det over en udstrakt »know-how« ; dets virksomhed inden for optiske artikler til film- og fotografiapparater bestod tidligere hovedsagelig af objektiver af små og middelstore dimensioner til amatørfoto- og amatørfilmapparater ; de franske producenter af denne type apparater, som er dets vigtigste kunder, har imidlertid i de seneste år oplevet en kraftig nedgang i deres salg, fordi billige produkter, der kommer fra tredjelande, er trængt ind på markedet ; dette selskab har så anvendt sin teknologi til fremstilling af objektiver til professionelle filmapparater og aftalen med RANK fandt sted af denne grund for at udvide markedet for disse produkter, især takket være RANK's udstrakte forhandlernet ; de af aftalen omfattede produkter udgør kun en ringe del (5 % i 1968, 6 % i 1973) af SOPELEM's omsætning ; dette firma har fire andre store virkeområder ; laboratorie-industri (instrumenter til metrologi, optomekanik, refraktometri) store instrumenter (specialapparater udformet og fremstillet efter tilbud) optiske artikler til militært brug, hydraulisk materiel ; dets samlede omsætning nåede i 1973 110 millioner ffr., og den dækkede dengang 25 % af den franske produktion af de pågældende produkter ;

c) RANK Organisation Ltd. havde allerede før sin aftale med SOPELEM specialiseret en af sine afdelinger inden for undersøgelse, fremstilling og salg af objektiver af store dimensioner ; RANK er det største britiske foretagende inden for filmindustrien (fremstilling og distribution af film og drift af biografsale over hele verden), og det udstrækker sin virksomhed bl.a. til fremstilling af radio- og fjernsynsapparater, hi-fi anlæg, udstyr til audio-visuel undervisning, præcisionsinstrumenter, kopieringsmaskiner (RANK-XEROX), fotografisk udstyr og til fritidsområdet (bowling, restauranter, hoteller, osv.) ; det råder over et forhandlernet, der strækker sig over hele verden, og dets samlede årlige omsætning er over £ 200 millioner (deraf 10 % for de pågældende varer, som dækker 70 % af markedet i Storbritannien) ;

4. Efter en undersøgelse af anmeldelsen samt af indholdet og anvendelsen af de forskellige kontrakter, der var indgået mellem SOPELEM og RANK, således som de var i kraft dengang, havde Kommissionen den 26. juni 1972 sendt de to parter en meddelelse om de klagepunkter, som den havde at fremføre mod deres aftale ; denne meddelelse omfattede følgende bestemmelser i aftalen, som var i modstrid med artikel 85, stykke 1, uden at opfylde alle betingelserne for at opnå dispensation i henhold til stykke 3 i samme artikel :

— De bestemmelser, der undet ét og absolut forbød dem begge direkte eller indirekte at eksportere de pågældende produkter til områder uden for det salgsområde, som var dem tildelt, og hvis virkning var, at der rejstes en unaturlig skranke for samhandelen med de pågældende varer mellem på den ene side Frankrig og på den anden side de andre fællesmarkedslande ;

— de bestemmelser, der begrænsede parternes frihed til at råde over deres industrielle ejendomsrettigheder (anmeldelse og opretholdelse af deres patenter og beskyttelse af dem over for tredjemand) og som faktisk forhindrede tredjemand i at deltage i forsknings- og udviklingsprogrammer sammen med en af parterne ;

— de bestemmelser, der medførte en ikke ringe risiko for, at en af parterne kunne se selve videreførelsen af sin virksomhed bragt i fare, for så vidt angår de pågældende produkter, i tilfælde af en ophævelse af aftalen, navnlig på grund af forpligtelsen for den pågældende part til at afstå fra at benytte de varemærker og det firmanavn, som han havde anvendt før aftalen.

5. Det er efter denne meddelelse fra Kommissionen, at parterne den 1. december 1973 indgik en femte kontrakt, som ophæver og træder i stedet for de tidligere.

6. Parterne har således også under samme omstændigheder afstået fra at erstatte det altomspændende forbud mod enhver eksport fra den ene parts område til den anden parts med en forskudsbetaling fra den eksporterende parts side af en fast godtgørelsesprovision, hvis princip og størrelse ikke efter Kommissionens opfattelse var i overensstemmelse med konkurrencereglerne i traktaten, og har i stedet for dette forbud indført refusion ifølge regning fra den eksporterende part til den anden part af de reelle udgifter i forbindelse med den vederlagsfri eftersalgsservice, som sidstnævnte faktisk har haft.

7. Der er ikke fremkommet nogen bemærkninger fra tredjemand til Kommissionen efter offentliggørelse af anmeldelsens indhold i hovedtræk.

II

I henhold til artikel 85, stk. 1, i traktaten er alle aftaler mellem virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, uforenelig med fællesmarkedet og forbudt;

1. Ved de forhandlinger, der gik forud for underskrivelsen af den første kontrakt mellem RANK og SOPELEM den 1. september 1967, var der ingen af de to virksomheder, der fremstillede alle de pågældende varer, som i dag tilbydes af de to parter; tværtimod havde RANK i det store og hele specialiseret sig i objektiver af store dimensioner og SOPELEM i objektiver af små og middelstore dimensioner; deres erfaring inden for dette område, omfanget og kvaliteten af deres forsknings- og udviklingsarbejde, deres kvalifikationer med hensyn til fremstillingen af optiske artikler og præcisionsinstrumenter i al almindelighed og den naturlige udvikling af deres virksomhed, ville imidlertid have gjort en udvidelse af deres varesortiment mulig, hvilket ville have bevirket, at der var to direkte konkurrenter på markedet for de pågældende varer; det må således erkendes, at der findes en mulig konkurrence mellem dem, og at den pågældende aftale er blevet indgået mellem to konkurrerende fabrikanter.

2. Denne aftale har til formål eller til følge at begrænse konkurrencen inden for fællesmarkedet i kraft af sit indhold og anvendelsen af visse af dens bestemmelser; de restriktioner, som er et resultat heraf, har mærkbare følger på markedet for de pågældende varer inden for fællesmarkedet, for så vidt et begrænset antal store producenter optræder på markedet, og for så vidt to af disse producenters virksomhed for fremtiden er nøje samordnet inden for forskning, udvikling, industriel fremstilling og forhandling; denne samordning medfører i visse tilfælde, at parterne specialiserer sig; disse restriktive bestemmelser er følgende:

a) Den specialisering, hvorved hver part afstår fra forsknings- og udviklingsarbejde eller industriel fremstilling af materiel inden for de områder, hvor arbejdet måtte være overdraget til den anden part i overensstemmelse med aftalen, betyder at den første ikke kan optræde som idéudformer eller fabrikant, alt efter tilfældet, af dette materiel;

b) den eneret, som hver af parterne giver den anden part, både til salg af sine produkter og de fælles produkter på det område, som er tildelt denne, og til forsyning med disse produkter med henblik på salg på eget område, tvinger køberne til at henvende sig til en eneleverandør, RANK eller SOPELEM, alt efter tilfældet eller til deres forhandlernet, for at skaffe sig produkter med de to virksomheders varemærke; derved begrænses disse køberes mulighed for valg og drøftelse af vilkår; på samme måde afstår hver part fra på eget initiativ at søge købere i de lande, hvor den anden part er blevet anerkendt som eneforhandler, hvorved han altså forsvinder fra markedet som aktiv konkurrent.

3. Aftalen vedrører udvikling, produktion og salg af varer fra to virksomheder i to medlemsstater; disse virksomheder fordeler deres aktiviteter på disse tre områder, som vedrører de forskellige af kontrakten omfattede produkter, mellem sig; den gensidige overdragelse af eneforhandlingsrettigheder forhindrer SOPELEM i at afsætte MONITAL-produkterne i Danmark, Irland og i Det forenede Kongerige, samt VAROTAL-produkterne i hele fællesmarkedet undtagen Frankrig; på samme måde forhindres RANK i frit at afsætte VAROTAL-produkterne i Frankrig og MONITAL-produkterne i Tyskland, Benelux, Frankrig og Italien; handelen mellem medlemsstater påvirkes følgelig af aftalen, idet den har direkte indvirkning på handelsmønstret mellem disse stater, på den måde, som kunne skade virkeliggørelsen af målene for et enhedsmarked.

4. Den pågældende aftale falder ind under traktatens artikel 85, stk. 1.

III

I henhold til artikel 85, stk. 3, i traktaten kan bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres uanvendelige på enhver aftale eller samordnet praksis mellem virksomheder, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med, at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der:

a) Pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål;

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

1. Samordningen mellem de to parter har, navnlig på grund af den medfølgende specialisering af deres industrielle fremstilling, gjort det muligt for dem at gennemføre besparelser ved stordrift, fordi produktiviteten og rentabiliteten af fabrikationsprocesserne inden for dette område er blevet sat i vejret; uden deres aftale ville disse to virksomheder desuden vanskeligt hver sig have kunnet fremstille et varesortiment, der

svarer til det hver af dem for øjeblikket kan tilbyde ; aftalen bidrager derved til at forbedre produktionen ; desuden har den gensidige forpligtelse til køb og salg ved, at hver af parterne får adgang til den anden parts forhandlernet og især på grund af den anden parts erfaring og markedsomdømme, givet hver af parterne mulighed for at forøge sit salg på den anden parts område ; i det konkrete tilfælde har SOPELEM således navnlig med det samme kunnet drage fordel af RANK's verdensomspændende distributionsnet ; aftalen bidrager altså til at forbedre fordelingen ; samordning og fordeling mellem de to virksomheder af forsknings- og udviklingsarbejde har også gjort det muligt for hver af parterne at rationalisere sin virksomhed på dette område, især ved at koncentrere sig om projekter, hvortil det har anlæg og erfaring og ved at opgive visse arbejder til fordel for den anden ; aftalen bidrager altså til at fremme den tekniske udvikling.

2. Aftalen har siden 1968 medført en samlet stigning i RANK's salg i Frankrig og SOEPELEM's til eksport samt en forbedring af produkternes kvalitet og den service, der tilbydes forbrugerne, samt de betingelser, på hvilke de kan anskaffe varerne ; forbrugerne tilbydes af hver part et mere fuldstændigt vareudbud på et højere teknisk niveau, hvilket er af særlig stor betydning for præcisionsmateriel ; desuden findes der på markedet andre store producenter, og der er en effektiv konkurrence, hvilket med en rimelig grad af sandsynlighed lader formode, at de forbedringer, der følger af aftalen, og den fordel, som forbrugerne opnår, vil blive opretholdt.

3. I foreliggende tilfælde indeholder aftalen ikke nogen begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå de ovenfor nævnte mål med hensyn til forbedring ; parternes gensidige forpligtelser til indrømmelse af enerettigheder til køb og salg kan ikke adskilles fra de andre aspekter ved samarbejdet, og derved garanteres de bedste vilkår for fordeling, særlig med hensyn til lagerføring, anlæg, demonstration, eftersalgsservice og garanti for dette højt specialiserede materiel ; at hvert part giver afkald på de fabrikationsprocesser, som den anden udfører, følger af specialiseringen, som selv er en betingelse for væksten i deres produktivitet under tilfredsstillende rentabilitetsvilkår.

4. Det forhold, at der er andre store producenter til stede i Frankrig, i Det forenede Kongerige og i hele fællesmarkedet, som udøver en effektiv konkurrence over for SOPELEM og RANK — som desuden selv i dag er i stadig direkte konkurrence på en væsentlig del af verdensmarkedet — fjerner enhver mulighed for disse til at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

5. Følgelig opfyldes alle betingelser for en beslutning i henhold til artikel 85, stk. 3.

IV

1. Indholdet af og parternes anvendelse af de fire kontrakter, der var indgået mellem dem den 1. september 1967 og den 1. august 1974 i den affattelse af aftalen, som allerede den 9. februar 1968 var blevet anmeldt, og som var genstand for den førnævnte meddelelse af klagepunkter fra Kommissionen (jf. ovenfor I-4), åbnede ikke mulighed for en beslutning i henhold til artikel 85, stk. 3 ; de restriktive bestemmelser i de fire dengang ikraftværende kontrakter, var ikke nødvendige for at nå de af aftalen følgende forbedringer.

2. På de ovenfor under I-5 og I-6 nævnte betingelser afstod parterne fra enhver begrænsning, der hindrede anvendelse af artikel 85, stk. 3 ; med henblik herpå blev de forskellige kontrakter, der er indgået mellem RANK og SOPELEM fra den 1. september 1967 til den 1. august 1971, og som er blevet anmeldt i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 4 i forordning nr. 17 ophævet og erstattet af en ny kontrakt, den 1. december 1973 ; denne nye kontrakt, som blev anmeldt den 20. december 1973, er udformet og anvendes på en sådan måde, at den pågældende aftale opfylder alle betingelser for anvendelse af artikel 85, stk. 3, og dette i overensstemmelse med Kommissionens bemærkninger og inden for en rimelig frist ; på disse betingelser er det i medfør af artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 17 muligt at lade tidspunktet, hvorfra beslutningen i henhold til artikel 85, stk. 3, får virkning, falde sammen med datoen den 20. december 1973.

3. Gyldighedstiden for beslutningen, som skal fastsættes i medfør af artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17, skal være tilstrækkelig til at gøre det muligt for aftalen at få de ønskede virkninger, og et tidsrum af 10 år synes rimeligt med henblik herpå.

4. Navnlig på grund af de pågældende virksomheders markedsandel, deres traditionelt betydningsfulde plads i spidsen af forskningen i en sektor med en så specialiseret teknologi og den nylige åbning af markederne, som følger af Det forenede Kongeriges tiltrædelse af EØF, er det desuden hensigtsmæssigt at gøre det muligt for Kommissionen i givet tilfælde og i rette tid at vurdere udviklingen i den af aftalen følgende si-

tuation på markedet for de pågældende produkter; RANK og SOPELEM bør derfor pålægges at udarbejde en rapport for hver treårsperiode at regne fra den 20. december 1973 og at sende den til Kommissionen; denne rapport bør indeholde alle de forhold, der er nødvendige for, at Kommissionen kan vurdere udviklingen i anvendelsen af den pågældende aftale og dens virkninger på markedet for de omhandlede produkter, navnlig ud fra synspunktet om opretholdelse af en effektiv konkurrence inden for EØF —

TRUFFET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, erklæres i henhold til artikel 85, stk. 3, uanvendelige på den aftale, der er indgået den 1. december 1973 mellem virksomhederne SOPELEM, Paris og RANK, London.

Artikel 2

Denne beslutning får virkning fra 20. december 1973 og gælder indtil 20. december 1983.

Artikel 3

De to i artikel 1 nævnte virksomheder forpligtes til henholdsvis før den 1. marts 1977, den 1. marts 1980 og den 1. marts 1983 at sende Kommissionen en rapport for hver treårsperiode at regne fra den 20. december 1973; disse rapporter skal gøre det muligt for Kommissionen at vurdere udviklingen i situationen inden for EØF i sektoren for de pågældende produkter som følge af anvendelsen af den i artikel 1 nævnte aftale, og hovedsageligt med hensyn til:

a) Udviklingen i omsætningen og markedsandelene for hver af disse virksomheder i hver af EØF's medlemsstater,

b) udviklingen i samhandelen mellem medlemsstaterne,

c) udviklingen i salgspriserne.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til følgende virksomheder:

— RANK Precision Industries Ltd.
Millbank Tower, Millbank
London SW1P4 QR, England.

— Société d'optique, précision, électronique et mécanique,
125, Boulevard Davout,
75 — Paris (20e).

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. december 1974.

På Kommissionens vegne

François-Xavier ORTOLI

Formand